

Mēs vienoti dziesmā
Šai cēlajā varā,
Mums mērķi un centieni —
Latvju garā.

L. Ū. studentu biedrības

Dziesmuvaras

---

7. gadskārtējais dziesmu vakars

---

*Latvijas konservātorijas zālē
1932. g. 9. maijā, pl. 20.30*

Diriģents Ādolfs Ābele

PROGRAMMA

I.

- Kad grūtā brīdī* . . . . . J. Vitola
Mūsu Tēvs debesis . . . . . A. Jurjāna
Bērzs tīreli . . . . . J. Vitola
Lauztās priedes . . . . . E. Dārziņa

II.

- * *Dusi* . . . . . J. Graubiņa
Ā. Ābelem
Zvani . . . . . A. Kalniņa
Dziesmuvarai
Ūdensrožu vainags . . . . . ”
Mēness starus stīgo . . . . . E. Dārziņa
* *Apsniegošā pilsēta* . . . . . J. Kalniņa
Ā. Ābelem

III.

- Krātīnieku veci puīši* . . . . . J. Kalniņa
Ai mazais akotip . . . . . ”
* *Ai meži, meži* . . . . . V. Dārziņa
Dziesmuvarai
* *Es izaugu pie māmiņas* . . . . . ”
Dziesmuvarai
* *Sestdien labi ciemā braukt* . . . . . ”
Dziesmuvarai

Vitola.

KAD GRŪTĀ BRĪDĪ...

Lermontova.

Kad grūtā brīdī sirds vai lūzt
Un daudz ir ciešanu,
Tad lūpas skaitīt neapklust
Man kādu lūgšanu.
Šo vārdu skaņā nomanāms
Kāds spēks rit brīnišķīgs,
Un klusi dvēs'lē sajūtāms
Drīz miers tik debešķīgs.
Un šaubīšanās noveļas
Kā slogs no krūtīm gan,
Un ticībā plūst asaras
Tik viegli, viegli man!

A. Jurjāna.

MŪSU TĒVS DEBESĪS...

Mūsu Tēvs debesīs!
Svētīts lai top Tavs vārds.
Lai nāk Tava valstība,
Tavs prāts lai notiek kā debesīs, tā arī virs
zemes.
Mūsu dienišķu maizi dod mums šodien.
Un piedod mums mūsu parādus,
Kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem,
Un neieved mūs kārdināšanā,
Bet atpestī mūs no tā ļauna,
Jo Tev pieder tā valstība un
Tas spēks un tas gods, mūžīgi.
Amen!

J. Vitola.

BĒRZS TĪRELĪ.

Vensku Edvarta.

Stāv tīrelī uz pakalnītes
Bērzs sirms un sūnām apaudzis;
Tam nav nevienas atvasītes,
Sendienām tas jau nokaltis.
Visapkārt, kurp vien acis raugās,
Līdz miglā pazūd tīrelis,
Viss smaida viršu zilos ziedos,
Kā jūras rāmais spogulis.
Uz ciņiem kupla zāle zaļo,
To vak'ra rasa veldzina.
Un maigas vēsmaņas pa naktīm
Visapkārt dabu spirdzina.
Bet bērzs stāv vientuļš pakalnītē,
Tas raugās skumīgs mākoņos.
Un rasas lāses, it kā as'ras
Mirdz viņa zaros kaltošos.
No bārgām vētrām projām tālu
Ir viņa lapas aiznestas.
Tam nav ko gaidīt baltu dienu,
Nav pavasara cerības.

E. Dārziņa.

LAUZTĀS PRIEDES.

J. Raiņa.

Vējš augstākās priedes nolauza,
Pie jūrmalas kāpās kas stāvēja.
Pēc tālēm tās skatieniem gribēja sniegt,
Ne slēpties tās spēja, ne muguru liekt. —
„Tu lauži mūs, naidīgā pretvara,
Vēl ciņa pret tevi nav nobeigta.
Vēl ilgās pēc tāles dveš pēdējais vairs,
Ik zarā pret varu šņac nerimstošs naidis!..“
Un augstākās priedes pēc laužuma
Par kūgiem iz ūdeņa iznira.

Pret vētru lepmi cilājās krūts,
 Pret vētru cīņa no jauna dūc:
 „Brāz bangas, tu, naidīgā pretvara,
 Mēs tāles sniegsim, kur laimība!
 Tu vari mūs šķelt, tu vari mūs lauzt,
 Mēs tāles sniegsim, kur saule aust!”

J. Graubiņa.

DUSI!

J. Raiņa.

Dusi nu, dusi!
 Caur tevi jauna diena aust.
 Nevienam nebūs sērot, gaust, —
 Tu gāji tumsas varu lauzt!
 Roka guļ atkritusi...
 Dusi nu, dusi!
 Jūt jaunu dienu elpojot.
 Lai ilgos mūžos mieru rod,
 Kas visiem gaismu, laimi dod!
 Sirds tava apklususi.

A. Kalniņa.

ZVANI.

K. Štrāla.

Nu svētas bijības sirds pāri plūst,
 Skan svinība, cik cilvēks jaust spēj viņas.
 Naidis, apnikums un sēras tālu lūzt,
 Un norimst krūtīs mutuļošās dziņas.
 Kā slāpstam mēs? Ir sapnis piepildījies!
 Ja dzīvība skaņš acumirkļis klūs,
 Kas paļāvībā spēku izraudzījies,
 Tam mūža ceļš kā zvana ritums būs.
 Skan zvana runa, pilsēta nu teic
 No skaņām vienīgo, kas pāri viņai
 Kā vīraks augšup kāpj un zvaigznes sveic,
 Un šķīsta nokāpj laiku svētai ziņai.

Jauns brīd's? Jauns gads? Jauns laikmets?
 Jauna gaita?

Mums allaž zvans šo cēlo vēsti nes.
 Viņš vienīgais starp tiem, kas stundas skaita,
 Skan jauns un šķīsts no sirmās senatnes.
 Lai esam ar kā zvani augstu celti,
 Ko lielos brīžos klausās zemes klājs;
 Lai atskanam kā zvaigžņu torņu zelti,
 Ko saskandina mūžīgs zvanītājs!

A. Kalniņa.

ŪDENSROŽU VAIŅAGS.

A. Kēniņa.

Trīs svētceļnieki pa kalnu kāpj,
 Deg grimstoša saule tiem pretī;
 Trīs svētceļnieki pa kalnu kāpj,
 Nāk zilgas ēnas tiem pretī.
 Bet svētbirzes priekšā vakars stāv
 Maigu saulstaru vaiņagots klusi;
 Un bērzos medainas vēsmaņas šalc:
 Vēl sapņot, vēl brītiņu klusi!
 Pa ziedainu pļavu tad ceļnieki brien,
 Sārti zaļa debess tumst bāla.
 Līdz ceļiem pa tumsu balts miglas tēls brien,
 Nav melnā upe vairs tāla.
 Nakts upmalā sēd; nakts vaiņagu pin
 No baltajām ūdens rozēm
 Kam balto vaiņagu galvā tā liks,
 Nakts sapni tam sapņot zem rozēm.
 Lielajā mierā tam ieiet zem rozēm...

E. Dārziņa.

MĒNESS STARUS STĪGO.

Aspazijas.

Mēness starus stīgo
 Dzelmē dzidrajā
 It kā balsis mani
 Turpu aicina:

Nāc man līdz, dodies
 Plašā tālumā,
 Ļaujies sevi aizvest
 Nāru laiviņā.
 Būras tīra zelta,
 Irklis sudrabvīts,
 Zvaigznes ceļu rāda,
 Vada auseklīts.
 Nāc man līdz, es zinu
 Malu laimīgu,
 Tur, kur mēness sastop
 Saules meitiņu,
 Tur, kur stars ar staru
 Liesmās vienojas,
 Tur, kur gars ar garu
 Jūtās satiekas.
 Zemes ilgošana
 Tur kā migla kļīst,
 Mūžam nebeidzama
 Gaismas straume list.

J. Kalniņa.

APSNIEGOŠĀ PILSĒTA.

J. Sudrabkalna.

Lūk, jau tumšs tiek logs, pagurst krūtis,
 Lēmums ritmos visos, it kā dzīve mieg...
 Un tad pēkšņi viegli zvaigžņo rūtis,
 Palsi staro, — nu jau snieg, patiesi snieg!
 Nu ir jāmet viss un jāiet ielās,
 Alejās, kur sācies pārslu karnevāls.
 Laiks, kā visās pārvērtībās lielās,
 Liekas, skanam maigi cēls, — kā zvans kur
 tāls...

Esi sveicināta, apsniegošā
 Pilsēta, kur ļautri namos atspīd guns!
 Ak, kā aizslīd dejā apbuņošā
 Gājējs, braucējs kamanās un rejošs suns...

Un nu pagaist rūpju diena visa,
 Un nu jāpārsvē ir smago domu zelts.
 Pārslu miglā atspīdums dažs dzisa,
 Draudējums dažs kļuva nevarīgs un velts.
 Pārslu straumes liegas, bezgalīgas
 Plūst pār pilsētu, ak, pārslas visu tin...
 Dvēslē gaišās mocartiskās stīgas
 Atkal atskan, atkal dzied un dzīres svin!

J. Kalniņa.

KRŪTINIEKU VECI PUIŠI.

T. dz.

Krūtinieku veci puīši
 Ik vakaru miglu laida:
 Gribēj' ciema zeltenītes
 Miglīnā nolūkot.
 Gudras ciema zeltenītes,
 Miglīnā nestaigāja.

J. Kalniņa.

AI, MAZĀIS AKOTIŅ.

T. dz.

Ai, mazais akotiņ,
 Tavu lielu mieža graudu.
 Tevis dēļ Rīgas kungi
 Saujā naudu skandināja.
 Nepārdošu es kungiem,
 Man vajaga alutiņa.
 Ai, es savu iesaliņu
 Dziedādams vien samalu,
 Dziedādams vien samalu,
 Saujiņām mēridams.

V. Dārziņa.

AI, MEŽI, MEŽI.

T. dz.

Ai, meži meži,
Zaļi ozoliņi!
Izved mani māmuļiņa
No tā rožu dārza.
Ai, meži meži,
Zaļi ozoliņi!
Izvedusi pasolija
Pie dzērāja vīra.
Ai, meži meži,
Zaļi ozoliņi!
Dzērājam grūta dzīve
Pa pasauli staigāt.

V. Dārziņa.

ES IZAUGU PIE MĀMIŅAS.

T. dz.

Es izaugu pie māmiņas
Ar āboli spēlēdama;
Kad aizgāju tautiņās,
Ar dzīparu rotājos.
Man spīdēja stūrīšos
Piecu brāļu sudrabiņš.
Visapkārt glāžu logi,
Vidū saule laistījās.

V. Dārziņa.

SESTDIENĀ LABI CIEMĀ BRAUKT.

T. dz.

Sestdien labi ciemā braukt,
Svētdien labi ciemoties.
Pirmā diena silta diena,
Meitām drēbes jāvelē.
Otru dienu silta saule, —
Meitām sienu jākaltē.
Trešdien brāļi alu dara,
Es ūdeņa nesējiņa.

Dziesmuvaras gaitas VII. darbības gadā.

Dziesmuvaras VII. darbības gads sakrīt ar 1931./1932. mācības gadu Ūniversitātē. Bet arī pirms mācības gada sākuma — pagājušā vasarā Dziesmuvaras darbība ritējusi visai dzīvi. Pēc gadskārtējā dziesmu vakara Rīgā, Dziesmuvara brauca uz Liepāju, kur piedalījās studentu biedrības "Kursas" rīkotos divos koncertos — garīgā — Sv. Annas baznīcā un laicīgā — Liepājas Jaunā teātrī. Atgriežoties no Liepājas, Dziesmuvara tai pašā dienā piedalījās somu akadēmiskā orķestra sagaidīšanā un uzņemšanā. Pēc dažām nedēļām notika Majoru - Dubultu labdarības biedrības rīkotais Dziesmuvaras koncerts jūrmalā. Tad Dziesmuvara uzjēma tālākus ciemiņus — Morāvijas skolotāju kori un pēc tā dāņu studentu kori „Studenter Sangforeningen“. Abi šie kori aicinājuši arī Dziesmuvaru viesos pie sevīm.

Pagājušā gadā mūsu dziesmas lielajos svētkos Dziesmuvara jēma aktīvu dalību. Bez dziedāšanas kopkorī, Dziesmuvara svētku otrā dienā rīkoja atsevišķi koncertu konservātorijā.

Sākoties akadēmiskam mācības gadam, Dziesmuvara jau 30. septembrī piedalījās Jurjānu Andrēja pieminēkļa atklāšanā Meža kapos, nodziedot divas dziesmas: Uz augšu un Mūsu tēvs.

Septembra beigās noskaidrojās, ka ievadītās sarunas ar somu studentu organizācijām, par koncertu Helsīnkos dos pozitīvus rezultātus. Steigā tika veikti sagatavošanas darbi un 9. oktobra vakarā 77 Dziesmuvarieši ar dirigentu Ādolfu Ābeli izbrauca no Rīgas cauri Tallīnai uz Helsīnkiem. Koncertu Somijā sarīkoja somu studentu simfoniskais orķestris "Ylioppilaskunnam Soittajat", kurš pavasarī bija Dze-

Dziesmuvara pag. vasaras dziesmu svētkos.

smuvaras viesis Rīgā. Dziesmuvaras sagaidīšanā un uzņemšanā piedalījās visi Somijas akadēmiskie kori. Koncerts notika Helsinku ūniversitātes aulā, kas pagaidām ir Helsinku lielākā koncertzāle. Programmā bij 15 mūsu oriģināl un tautas dziesmas. Nākošā dienā, 11. oktobrī, Helsinku radiofonā Dziesmuvara dziedāja 8 dziesmas. Atpakaļ braucot 12. oktobrī, notika koncerts Tallinā, Estonia's teātra koncertzālē. Igaunijā Dziesmuvaru uzjēma jau veci draugi — Estonia Muusika Osakond Tallinā un akadēmiskie

Dziesmuvara Helzinku ūniversitātes aulā.

korī Tērbatā. Jāatzīmē, ka koncertbrauciens varēja notikt tikai pateicoties Latvijas valdības laipnai pretimnākšanai, samazinot ceļa izdevumus pa Latvijas teritoriju.

Gatavodamies uz gadskārtējo VII. dziesmu vakaru, Dziesmuvaras koris ir piedalījies vēl sekošos sarīkojumos un koncertos:

31. oktobrī — Latvijas Preses biedrības atklāšanas aktā (4 dziesmas).
 18. novembrī — Dziesmuvaras koncerts radiofonā (8 dziesmas).
 29. novembrī — Dziesmuvaras koncerts Jelgavā (14 dziesmas).
 8. decembrī — Konservātorijas korporācijas „Līgušoņa“ 3. koncertā, konservātorijā (Vītola „Dziesma“ un „Ziemeļblāzma“, orķestra pavadībā).
 26. janvārī — Koncerts radiofonā (7 dziesmas).
 5. februārī — Latviešu - somu biedrības atklāšanas aktā (4 dziesmas un himnas).
 24. februārī — Latvijas - Igaunijas biedrības svinīgā sapulcē (2 dziesmas un himnas).
 24. aprīlī — Koncerts radiofonā (7 dziesmas).

Pagājusā mācības gadā pavisam notikuši 69 mēģinājumi, no tiem 51 kārtējs un 18 ārkārtēji.

Dziesmuvarā, kopā ar Dziesmuvaras seniešu kopu (vecbiedru biedrību) ir 174 biedri. Pagājušā rudenī no jauna uzjēma 26 biedrus — kandidātus. Jauno dziedātāju procents korī šogad ir 24,75, lai gan dažās balsīs tas sasniedz pat 50%. 1932. g. 31. janvārī Dziesmuvara pārgāja uz savām telpām, Elizabetes ielā Nr. 9, dz. 5; līdz ar to beidzās mēģinājumi Studentu virtuves zālē, L. Vērmaņa dārzā.

23. februārī Dziesmuvara ar Latvijas Universitātes studentu padomes laipnu atbalstu uzjēma Tērbatas Universitātes vīru kori un sarīkoja šī koru koncertu Rīgā. Šo pavasari Dziesmuvara bija arī solījusēs uzņemt Rīgā čeķu pazīstamo Smetanas vīru

Augšā
un apakšā:
Dziesmuvaras tautu
meitas un
tautu dēli
pag. vasaras
svētkos.

kori, bet sliktie saimnieciskie apstākļi spieda čeķus braucienu uz Rīgu atlikt līdz vēlākam laikam.

Vasaras Dziesmuvaras korim paredzēti vairāki koncerti provincē.